

1. kontrolna zadaća iz
Matematike III.

Zadatak 1 [15 bodova] *Koliki je broj signifikantnih znamenki broja $a = 851.342629 \pm 0.5 \times 10^{-3}$? Napišite broj a^* samo sa signifikantnim znamenkama.*

[$n = 6$, $a^* = 851.343$]

Zadatak 2 [15 bodova] *Zadana je funkcija $f(x) = x^{12} - 2x$ te vrijednost $x = 1 \pm 0.005$ s odgovarajućom granicom pogreške. Procijenite pogrešku prilikom izračunavanja vrijednosti funkcije f u točki x^* .*

[$\Delta f^* = 0.005$]

Zadatak 3 [15 bodova] *Zadan je pravokutnik sa stranicama $a = 10.23 \pm 0.5 \times 10^{-2}$, $b = 4.75 \pm 0.5 \times 10^{-2}$. Izračunajte približnu vrijednost duljine njegove dijagonale i procijenite apsolutnu pogrešku. Koliki je broj signifikantnih znamenki? Napišite broj d^* samo sa signifikantnim znamenkama.*

[25 bodova] [$d^* = 11.279 \text{ cm}^2$, $\Delta d^* \approx 0.00664067 \text{ cm}$, $n = 3$, $d^* = 11.3$]

Zadatak 4 [15 bodova] *Provjerite da se u intervalu $[0, 3]$ nalazi nultočka ξ funkcije $f(x) = 2x^3 - 6x^2 - 12x + 16$. Ako se zna da u polovištu intervala $x_1 = \frac{3}{2}$ funkcija f postiže negativnu vrijednost, u kojem od podintervala: $[0, x_1]$ ili $[x_1, 3]$ će se i dalje nalaziti nultočka? Procijenite apsolutnu pogrešku $|x_1 - \xi|$*

Rješenje: $[0, x_1]$, $|x_1 - \xi| \leq \frac{3}{2}$

Zadatak 5 [15 bodova] *Nekom iterativnom metodom dobivena je aproksimacija $x_n = 0.4$ nultočke funkcije $f(x) = \frac{1}{3}x^3 - x^2 + 1.1x - \frac{1}{3}$. Ako se zna da minimum apsolutne vrijednosti prve derivacije funkcije f na intervalu $[0, 1]$ iznosi $m_1 = .1$, procijenite apsolutnu pogrešku $|x_n - \xi|$ aproksimacije x_n .*

Rješenje: $|x_n - \xi| \leq \frac{|f(x_n)|}{m_1} = \frac{.032}{.1} = .32$

Zadatak 6 [15 bodova] *Neka funkcija $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ ima neprekidnu drugu derivaciju na intervalu $[a, b]$, a prva (f') i druga (f'') derivacija funkcije f na tom intervalu primaju stalan predznak. Koji uvjet još nedostaje da bi Newtonov iterativni proces uz $x_0 \in [a, b]$, $f(x_0) \cdot f''(x_0) > 0$, konvergirao prema jedinstvenom rješenju ξ jednadžbe $f(x) = 0$.*

Rješenje: $f(a) \cdot f(b) < 0$

Zadatak 7 [15 bodova] *Provjerite, hoće li konvergirati iterativni proces definiran s*

$$x_0 = 1, \quad x_{n+1} = \varphi(x_n), \quad n = 0, 1, \dots,$$

gdje je $\varphi : [1, 2] \rightarrow \mathbb{R}$, $\varphi(x) = x - \frac{2}{x}$.

Rješenje: neće jer nisu ispunjeni uvjeti Teorema (skripta !!!)

Zadatak 8 [15 bodova] *Neka funkcija $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ ima neprekidnu drugu derivaciju na intervalu $[a, b]$. Što se podrazumijeva pod brzinom (redom) konvergencije nekog iterativnog procesa? Kakva je brzina konvergencije Newtonovog iterativnog procesa?*

Rješenje: . . . (skripta !!!)